

2 Tim. 1, 1-7 – preek – VB – 7-4-2013

Window or Wall?

Menselijk geloof

Die morgen had ik mijn hart bij haar uitgestort!

Ik was zó teleurgesteld over de gemeente waar ik toen bij hoorde.

Het zat me tot hier!

Het wilde er bij mij maar niet in waarom mensen die Jezus toch hebben leren kennen zo hard met elkaar kunnen omgaan.

Soms beleefde ik het bijna met een variant op "wie de mensen leert kennen, krijgt de dieren lief", als 'wie de kerk leert kennen, krijgt de wereld lief!'

Uit verontwaardiging geboren zijn dat natuurlijk harde woorden .

Zij keek me aan, zweeg even, en zei toen:

'waar het licht van de Heer schijnt, worden de schaduwen des te scherper zichtbaar!'

In één zin zette ze alles van die morgen voor mij in een groter verband. Ja zó is het natuurlijk! Waar de Geest van de Heer woont, valt het kwaad pas echt op.

Het is binnen de gemeente van Christus nog minder op zijn op zijn plaats dan daarbuiten. Dáár hoort het gewoon helemaal niet! En daarom steekt het daar scherp af tegen Jezus' bedoeling. Pijnlijk scherp.

Het maakte het voor mij toen niet direct gemakkelijker, maar wel begrijpelijker.

Een gouden moment, die uitspraak van haar.

Ik ben het nooit meer vergeten en denk er nog vaak aan terug.

Hoe belangrijk mensen voor je geloof kunnen zijn! Heel belangrijk!

Ik denk dat ook jullie vast wel verhalen over mensen uit jullie omgeving kunnen vertellen. Mensen die van grote betekenis zijn (geweest) voor jullie geloof. Die verhalen zouden we vaker aan elkaar moeten vertellen, het zijn geschenken van God:

die verhalen én de mensen over wie ze gaan.
Ze zijn de uitbetaling van Jezus' verlossing aan ons.

Hart voor God en Hart voor mensen?

We hebben het in het jaarthema over onze twee belangrijkste relaties gehad: die met God en die met onze medemensen!

En nu – zo ongeveer na een jaar- staat er een weer een dikke streep

onder: Wie een hart voor God heeft, heeft ook hart voor zijn mensen!

Dat mag je tenminste verwachten, want die twee horen bij elkaar: bij de liefde voor God hoort die voor de naaste. In onze verbondenheid met God krijgen we onze menselijkheid terug. Het bracht mij zelfs tot de confronterende stelling: 'Mensen zonder hart voor God, houden op de duur ook geen hart voor hun medemensen over.' Die kwam hard aan! Nu het project langzaam begint te bezinken, komt ook onze reactie erop naar boven borrelen. Dat is van alles. Vaak – dat hoor ik nu regelmatig- dat het project behoorlijk confronterend was. De betiteling

‘Amerikaans’ viel nog al eens. Daar wordt dan mee bedoeld dat het wel heel idealistisch overkomt. Zo van ‘in tien stappen naar een beter leven.’ Alsof je bent wezen kijken bij een show van de ` elitetroepen en men tegen je zegt: ‘dat doe jij volgende maand ook!’ Zo gemakkelijk is het allemaal niet, hoor ik dan zeggen: wij zijn geen elitegelovigen! Ik kan me die reactie wel voorstellen. Gods schiep ooit een aarde van heel hoge kwaliteit. Wij mensen zijn daar zover vandaan gegroeid, dat we eigenlijk geen idee meer hebben hoe geweldig groots die oorspronkelijke schepping was. Ook hoe geweldig groots wij mensen zelf waren. We zijn ontworpen om zo lief te hebben als God het nu van ons vraagt. Met ons hele hart ziel en verstand en onze medemens als onszelf. IJzersterk te zijn in beide relaties. Onze Heer Jezus maakt het ons nu weer mogelijk naar die eerste liefde terug te keren. Niet in één keer en niet in korte tijd maar wel vast en zeker. Hij roept ons op beslist de weg in de richting naar die eerste liefde in te

slaan.

Die boodschap klinkt nu al 2000 jaar, iedere generatie opnieuw. ‘Mens keer terug naar je eerste liefde!’ Dat is groots nieuw, bijna niet te bevatten voor ons (nog) sterfelijke mensen. Op het eerste gezicht veel te groots.

En daar grijpt satan op in. Hij wil niet dat we onze kracht terug vinden. Hij wil de overwinning van het kwaad niet. Hij wil Jezus niet als Heer erkennen. Dat moet hij wel. De Heer Jezus kan Hij niet verslaan!

Maar nu probeert hij zoveel mogelijk mensen van hun verlossing af te houden. Dat kan hij wel proberen. Door het prachtig beeld dat de Heer ons voor ogen houdt er uit te laten zien als een onhaalbare eis, een onmogelijk ideaal!

Hij blijft proberen ons mensen er van te doordringen:

Dit is onhaalbaar! Gewone mensen kunnen dit niet! Mensen zijn nu eenmaal zwak en zondig. Leg je er nu maar bij neer. Jij bent toch maar een mens. Geef er maar aan toe! En via die geestelijke, psychologische

oorlogvoering probeert hij mensen van hun verlossing af te houden? Kan hij de Heer Jezus niet verslaan, dan zal hij toch zoveel mogelijk van zijn mensen van hun verlossing proberen af te houden.

Nieuw leven? ben je gek!, dat kun jij helemaal niet.

Ik zou er helemaal niet aan beginnen als ik je was, raak je toch maar teleurgesteld.

Probeert hij ons excuses te geven dat de zonde best kan blijven, we zijn nu eenmaal zondaars. En zo blijven mensen hangen in een zondig leven, zo blijven gemeentes van Christus ver beneden hun mogelijkheden functioneren.

Zo kan dat mooie beeld van de bedoeling van God, kan dit mooie jaarthema, *twee* kanten op werken –goed om je dat bewust te zijn:

Het kan een **voorbeeld** voor je zijn om je aan op te trekken

én het kan er onhaalbaar uitzien: een **hindernis** voor je vertrouwen

En natuurlijk, zodra wij het weer over onze verlossing gaan hebben, verdubbelt satan zijn inspanning om het ons weer uit het hoofd te praten.

En voor je het weet hebben wij het weer over het evangelie – het goede nieuws van de verlossing- als over een onhaalbaar ideaal! satan laat het er anders uitzien: je moet God liefhebben, en je medemens ook nog eens! Maar dat kunnen wij natuurlijk helemaal niet.

satan berooft ons van het overzicht en geeft ons zo het verkeerde idee! Realiseer je dat, broers en zussen! Immers, God eist geen liefde van ons (die wij niet kunnen bieden), Hij belooft ons zijn liefde en vraagt ons daarmee lief te hebben. En die belofte brengt Hij in de praktijk door ons mensen al in zijn plannen te betrekken alsof we het allemaal al kunnen. Hij roept ons op onze oorspronkelijke plaatsen in de schepping al weer in te nemen en geeft ons de verantwoordelijkheid terug die Hij ons altijd wilde geven. Zo leert hij ons met zijn liefde om te gaan.

Om het anders te zeggen: iedereen die in Gods volk geroepen is, geeft Hij de positie én ook de verantwoordelijkheid van prins en prinsessen in het Koninkrijk van God.

Deuteronomium

Dat doet God al vanaf het begin van de geschiedenis van zijn volk. Eerst zet Hij zelf de verlossing van zijn volk in beweging. Groots en indrukwekkend verlost Hij zijn volk uit Egypte en leidt het door de dorre woestijn naar de berg Sinaï. Daar geeft de Heer zijn volk zijn richtlijnen en geeft ze daarmee nu ook zelf de verantwoordelijkheid om in zijn spoor verder te gaan. Dat is zo'n ontzagwekkend gebeuren dat het volk Israël Mozes smeekt om tussen hen de Heer te bemiddelen, want ze denken dat de stem van de Heer hun het leven zal kosten¹.

Maar direct daarna maakt Mozes ze ook zelf verantwoordelijk. Ze krijgen de opdracht om die wet, die richtlijnen, nu zelf door te geven aan hun kinderen. Hun achterkleinkinderen hebben dus nooit die indrukwekkende

¹ ¹⁹ Ze zeiden tegen Mozes: 'Spreekt u met ons, wij zullen naar u luisteren. Maar laat God niet met ons spreken, want dan sterven we.' (Exo 20:19 NBV)

⁵ Ik stond toen tussen hem en u in om zijn woorden aan u door te geven, want u was bang voor het vuur en durfde de berg niet op. (Deu 5:5 NBV)

stem van de Heer gehoord, maar de vertrouwde stemmen van hun vader en moeder die hun die wet van de Heer leerde.

Zo horen ze via hen een ontzagwekkende verhaal over de stem van de Heer toen bij de berg Sinai. De Heer geeft deze enorme verantwoordelijkheid uit handen aan de ‘gewone’ mensen van zijn volk. Niet alleen hun kinderen moeten ze het laten zien. Maar ook aan elkaar en aan de samenleving waarin ze wonen.

⁷ Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat.

⁸ Draag ze als een teken om uw arm en als een band op uw voorhoofd.

*⁹ Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.
(Deu 6:7-9 NBV)*

In de Joodse traditie heel letterlijk opgevat met de gebedsriemen en de Mezouza aan de deuren en poorten. Maar je mag het veel breder opvatten. De Heer geeft zijn volk – dat zijn ook wij- een grote verantwoordelijkheid, Hij verwacht van zijn mensen dat zij voor hun

kinderen én voor hun medemensen tekenen zijn die naar God richtlijnen voor het leven verwijzen. Als vensters waardoor de anderen zicht op de Heer krijgen. Door hun woorden en hun levensstijl krijgen de anderen een idee van God. Vooral zo!

Muur

Mijn eerste buurman was opa Westra. Niet mijn echte opa hoor, maar zo noemden wij hem. De liefste buurman die ik ooit gehad heb. Nooit boos, altijd vriendelijk, had hij steeds tijd voor je. Echt oud, hij was al met pensioen toen ik geboren werd. Zijn hele leven arbeider geweest én vader van een groot gezin. Ik zag hem elke dag, ook zondags bij ons in de kerk. Later verbaasde het mij dat hij daar nog zat. Toen had hij me –het enige negatieve verhaal dat ik ooit van hem hoorde- verteld hoe arm ze het vroeger gehad hadden met hun grote gezin. De Groninger boeren waren hard voor hun arbeiders. En dat kon want zij hadden de macht. In de samenleving én in de kerk. In de crisistijd voor de oorlog kon het gezin van de Westra's niet meer rondkomen. Ze vroegen steun van de diaconie.

En uiteindelijk kregen ze die ook. De diaken kwam hun elke week een rijksdaalder brengen (een dikke euro) maar hij nam van die rijksdaalder twee gulden (80%) weer mee als huur voor het huisje waarin de Westra's woonden. Want hij was niet alleen hun diaken maar ook de boer die hen het arbeidershuisje verhuurde waarin zij woonden. Zo kwamen ze nog steeds tekort. Westra snapte achteraf niet hoe ze die tijd waren doorgekomen. Toch bleef hij trouw naar de kerk gaan, waar die diaken iedere zondag vóór in de diakenbank zat.

Terwijl die diaken voor hem en zijn gezin een muur tussen hen en God geweest moet zijn. Maar Opa Westra was een wijze, milde man, die goed wist dat zelfs wat diakenen doen soms niet is wat God wil. En zo werd hij voor mij zelf weer een venster op God: door zijn zachtmoedige wijsheid! Dat is Deut. 6 in de praktijk, broers en zussen!

Paulus en Timotheüs

Cherchez la Femme, zeggen de mensen, wel eens. Zoek de vrouw! Achter een groot man, gaat vaak de vrouw schuil die hem zijn grootheid mogelijk maakt. Zo zou je ook kunnen zeggen: ‘zoek de gelovige!’ Achter iedere bekende gelovige gaan ook andere gelovige mensen schuil, achter iedere onbekende ook.

Dat zien we bij Paulus en Timotheüs. Timotheüs heeft veel te danken aan zijn moeder en grootmoeder: Loïs en Eunike. Natuurlijk is de Geest van God bij zijn geloof betrokken, maar die Geest maakte gebruik van zijn moeder en grootmoeder (5)². Zij staken bij hem het vuur van zijn geloof aan. Waren dus voor hem het venster op God.

Maar – zoals je kunt lezen- dreigt het vuur om allerlei redenen uit te gaan. Waarschijnlijk omdat er veel mensen een muur werden tussen Timothëus

² Ik denk vaak aan het oprechte geloof dat je grootmoeder Loïs en je moeder Eunike hadden en dat- daarvan ben ik overtuigd- jij nu ook hebt. (2Ti 1:5 NBV)

en God en hij het zicht op God verloor. Zijn vader in het geloof, Paulus, spoort hem aan het vuur van zijn geloof weer aan te wakkeren door hem te herinneren aan het geloof van zijn moeder en grootmoeder en aan de Geest.

NB Paulus wordt voor Timotheüs opnieuw een venster op God.

Paulus heeft voor zijn geloof veel aan zijn ontmoeting met de Heer te danken, maar Hij –op zijn beurt- zou de Heer niet herkend hebben als zijn voorouders hem niet allereerst zicht op God gegeven hadden³ Zelfs Paulus' geloof -hoe bijzonder ook- gaat ook terug op dat van andere mensen.

Uiteindelijk blijkt Paulus' geloof in God geworteld (1)⁴ Zie je wat voor een belangrijke plaats God aan ons mensen geeft!

³ Telkens als ik je in mijn gebeden noem, elke dag en elke nacht, dank ik God, die ik net als mijn voorouders met een zuiver geweten dien. (2Ti 1:3 NBV)

⁴ Van Paulus, apostel van Christus Jezus door de wil van God, gezonden om de belofte te verkondigen van het leven in eenheid met Christus Jezus. (2Ti 1:1 NBV)

Window or Wall

We zijn aan het einde van het jaarthema gekomen. Hart voor God? Hart voor mensen! Een thema en een project die je op het verkeerde been kunnen zetten. satan duwt je daarna graag nog een beetje verder uit evenwicht. Daarom realiseer je: de belangrijkste vraag die het project bij je neerlegt is niet: voldoe ik aan het ideaal van God... een verlamdend ideaal dat ik toch niet op kan brengen.

Nee hoor aan mijn liefde voor God gaat zijn liefde voor mensen vooraf. (er moet dus nog één spreuk bij het jaarthema). Het begint niet bij mij, het begint bij Hem. Gods vraagt alleen liefde terug.

De vraag die het project bij ons neerlegt is: Heb ik God om mijn beurt lief, en net zoals Hij mijn medemensen ook. Sta ik in dienst van de Heer? Niet alleen door wat ik zeg en doe maar ook gewoon door wie ik ben, zelfs in de fouten die ik maak? Kun je het aan mij merken dat mijn relatie met God en die met mijn medemensen inderdaad de belangrijkste zijn!

Merk je aan mij dat ik vastbesloten de weg naar Gods Koninkrijk ben
ingeslagen? Geplaveid met geloof, hoop en liefde.

Ben ik een muur of ben ik een venster,

Window or Wall,

Thats the question!

Dat is de vraag

Amen